Старий Хараб, хазяїн гостиниці, в котрій я завсігди наймаю номер, прибуваючи в Білу Церкву на купання, людина надзвичайно скупа. Він має на углі кварталу чималу мурована гостиницю, по один бік гостиниці йому належиться дім на два поверхи, і по другий бік гостиниці в переулку він має ще два доми. Гостиницю з заїздом для коней держить в посесії небагатий, але чесний єврей Мошко.

Раз Хараб приходе до мене в номер, що для мене було надзвичайним пошануванням, за два дні до рокового ярмарку в містечку. Я прошу його сідать коло стола й сам сідаю, але він не сідає й стоїть.

— В нас через два дні ярмарок. Чи не можете ви позичить на кільки день 10 карбованців? Мені дуже треба грошей на одно діло на ярмарку, а я вам оддам через кільки день, — просе він мене.

В мене не було десяти карбованців, а зостався червонець, чи 15 карбованців. Я йому даю червінця й кажу, що я позичаю, але ви принесіть мені зараз здачі 5 карб.

— Добре!—каже хазяїн.— Як розміняю, то й принесу вам.

Я жду здачі, а Хараб не несе. Настав і ярмарок на самого спаса, вже й ярмарок минув, і кільки день минуло, а Хараб не вертає здачі з червінця та й решти позички. А тим часом день іде за днем, і після пречистої мені треба їхать до Києва. Я зострічаю Хараба й нагадую йому про гроші. Він одповідає, що незабаром достане грошей і зараз принесе мені.

Але минають дні. Мені вже час думати про дорогу та й треба було заплатить кравцеві за лагодіння. Кравець людина убога й сім'янистий. Я добре тому відомий, що йому треба грошей на усякову потрібку в кравецькій справі й на харч для сім'ї. Посилаю його до Хараба, щоб він намігся й причепився до його, але я зауважив, що він не насмілюється

зробить одвідини в житло старого багатиря. Бачу я, що бідний кравець треться, мнеться, а далі каже:

— Йдіть ви до його самі, бо він мені зроду не дасть грошей. Це такий скнеря, такий скупердяга, що він, може, й вам не оддасть грошей.

Мушу я йти знов до Хараба й розказую йому про кравця, але Харабові, здається, було байдужісінько і про кравця, і про мене самого.

— От я завтра доконешно принесу вам гроші,— каже він до мене, і я мусив заплатить сливе останні гроші кравцеві, бо зосталось тільки на дорогу до Києва.

Врешті зостався один день до виїзду. Я нагадую Харабові, що мені треба завтра виїздить і мені треба ж взять у його свої гроші, бо як він не оддасть мені грошей, то я мушу сидіть у Білій Церкві й ждать, щоб він вернув мені позичені гроші. Але минула ніч, минув і ранок. Я зарані перед виїздом йду обідать у ресторан, а Хараб неначе десь дівся й зслиз з дому. Вже номерний запакував мої манатки, а сторож вже покликав звожчика, котрий вже під'їхав під браму й жде мене. Аж тоді Хараб з'явився, оддає мені гроші асигнаціями й тиче два стовпчики на два карбованці мідяками по 5 коп., загорнутими в папір. Я кажу, що ті мідяки нема мені де сховать, і кажу, щоб він дав мені два срібняки. Та вже тоді посесор гостиниці прийшов до дрожок, дав мені два срібні карбованці, а собі взяв мідяки та й шепоче мені нишком:

— Отой скнеря ходив оце в банк та достав проценти за свій капітал, вкладений у тутешній банк, та оце недавнечко приніс гроші вам. Це такий скупердяга, що його друга жінка не видержала й покинула його та й вернулась до батька в містечко Володарку.

1914 рік.